

Indhold

Ny bundrekord truer 1
Efter svag stigning i antallet af praktikpladser tidligere på året går udviklingen nu igen den forkerte vej.

Halv succes 3
Mere end 8.000 elever optaget på erhvervsskolernes nye akademi-uddannelser.

Forkerte tal i fleksjobdebat 4
Hvis en kommende reform af førtidspensionssystemet skal fungere efter hensigten vil det kræve, at der bliver oprettet omkring 40.000 fleksjob, viser analyse fra LO.

Brug for forpligtende samarbejde 6
Af LO-formand Hans Jensen.
LO støtter varmt visionen om et arbejdsmarked, hvor der også er plads til at de knap så effektive kan gøre en indsats

Udspil 24. august 2000
Nyhedsbrevet *Udspil* udgives af Landsorganisationen i Danmark
Rosenørns Allé 12, 1634 København V
Tlf. 3524 6000, fax: 3524 6308,
www.lo.dk, e-mail: udspil@lo.dk

Ansvarshavende redaktør: Hans Jensen.
I redaktionen: Henrik Rasch, Susse Maria Holst, Dorte Monggaard, Erik Harr og Michael Bræmer. Layout og illustration: LO.
Mangfoldiggørelse ikke tilladt uden tilladelse fra LO. ISSN-nr.: 1397-9930

Praktikpladser

Ny bundrekord truer

Efter en svag stigning i antallet af praktikpladser tidligere på året går udviklingen nu igen den forkerte vej. I alt blev der i årets første seks måneder indgået 2,7 procent færre uddannelsesaftaler end i samme periode i 1999, hvor antallet af nye uddannelsesaftaler i forvejen var historisk lavt.

For andet år i træk er der udsigt til, at de offentlige og private arbejdsgivere vil sætte en ny ubehagelig bundrekord, når det drejer sig om at skaffe praktikpladser til eleverne på erhvervsuddannelserne. Ifølge den seneste opgørelse fra Undervisningsministeriet blev der i årets første seks måneder indgået 15.487 uddannelsesaftaler, hvilket svarer til et fald på 2,7 procent i forhold til samme periode i 1999, hvor antallet af nye uddannelsesaftaler i forvejen var nået til et historisk lavpunkt med godt 31.000 aftaler på årsplan.

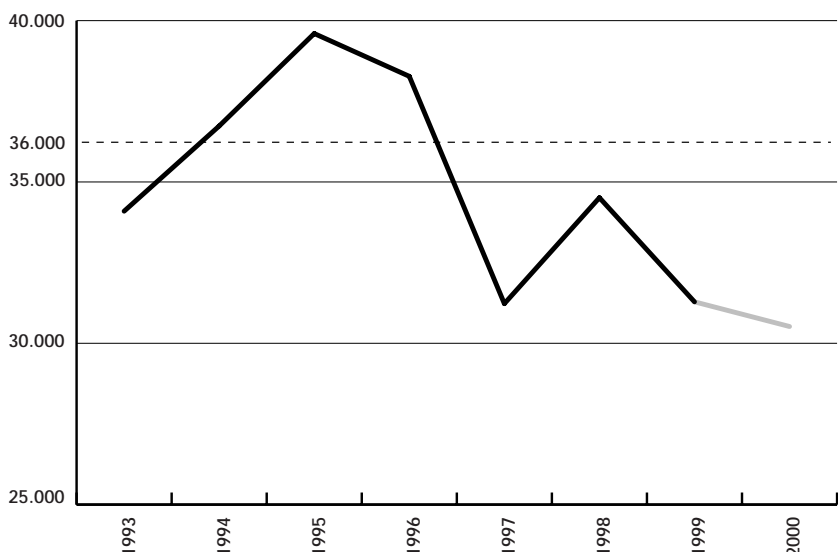
I de første fem måneder i år var der ellers udsigt til, at udviklingen på praktikområdet havde nået et vendepunkt med en gennemsnitlig stigning på fem procent, men et voldsomt fald i juni har nu lagt en dæmper på optimismen.

Undervisningsministeriet oplyser, at nedgangen kan skyldes, at de praktik-ansvarlige på erhvervsskolerne på grund af sommerferien er bagud med indberetningerne af de seneste praktikaftaler.

Men det er dog tvivlsomt, om det vil forrykke det samlede billede.

Normalt har skolerne et vist efterslæb i deres indberetninger af

Indgåede uddannelsesaftaler 1993-99 samt prognose for 2000

Kilde: Undervisningsministeriet og LO

uddannelsesaftaler, når de starter op efter sommerferien, men netop i år er det tilsyneladende ikke tilfældet. Derfor frygter LO, at de dårlige juni-tal er udtryk for, at udviklingen igen går i den gale retning.

Lang vej igen

Først på året indgik LO og Dansk Arbejdsgiverforening (DA) en trepartsaftale med undervisningsministeren om at hæve det årlige antal praktikaftaler fra de nuværende 31.000 årligt til 36.000 inden år 2004. Og selv om der er nogen usikkerhed om indberetningerne fra skolerne om uddannelsesaftaler for i år, må det konstateres, at der er lang vej igen, før målet med trepartsaftalen nås, og der er derfor al mulig grund til at prioritere indsatsen for at skaffe flere praktikpladser højt.

LO vil sammen med de faglige udvalg intensivere sin informationsindsats over for tillidsrepræsentanter og virksomheder om det presserende behov for, at virksomhederne opretter flere praktikpladser.

LO-sekretær Harald Børsting peger på, at erhvervsskolernes kontakter til virksomheder koncentrerer sig om de virksomheder, der på forhånd er godkendt som praktikvirksomhed, og det giver problemer med at få nye virksomheder til at oprette praktikpladser. Han mener derfor, at der er brug for et tættere samarbejde mellem erhvervsskolernes praktikpladsfunktion og de regionale AF-kontorer, som løbende har kontakt til mange virksomheder i skolernes lokalområde.

– AF-konsulenterne kunne med fordel opfordre ikke-godkendte virksomheder til at søge om at blive godkendt til praktikelever. Selv meget små eller specialiserede virksomheder kan få praktikelever, da kombinationsaftaler åbner mulighed for praktikforløb af både kort og lang varighed, siger Harald Børsting.

LO lægger sammen med DA op til, at man i den kommende tid skal opstille en forsøgsmodel, hvor skolerne og AF-kontorerne kan søge om midler fra en fælles pulje fra Undervisningsministeriet og Arbejdsministeriet til en ekstraordinær indsats.

Yderligere oplysninger: LO-konsulent Astrid Dahl på telefon 3524 6153

Yderligere kommentarer: LO-sekretær Harald Børsting på telefon 3524 6000

Uddannelse

Halv succes for Vestager

Antal optagede studerende på 13 nye kortere videregående uddannelser (KVU).

Markedsføringsøkonom	1.667
Transportlogistiker	58
Finansøkonom	303
Detailhandelsøkonom	18
Serviceøkonom	478
Installationsteknolog	198
Designsteknolog	270
Konstruktør	683
Jordbrugsteknolog	266
Produktionsteknolog	290
Laborant	326
Procesteknolog	158
Datamatiker	1.928
Multimediedesigner	1.233
It- og elektronikteknolog	169

Note: Herudover fik 1.629 ansøgere afslag på deres ansøgning om at blive optaget på en KVU-uddannelse.
Kilde: Undervisningsministeriet.

Med mere end 8.000 elever optaget på erhvervsskolernes nye akademiuddannelser kan undervisningsminister Margrethe Vestager notere sig for en halv succes i forsøget på at sikre, at langt flere unge får en kompetencegivende uddannelse.

De nye landsdækkende KVU-uddannelser (kortere, videregående uddannelser) tegner fra starten til at blive en succes. Mere end 8.000 studerende er blevet optaget på de 13 nye uddannelser, som afløser de godt 75 uddannelser, der tidligere for en lang rækkes vedkommende kun blev udbudt på en enkelt skole. Det betyder, at det samlede optag på KVU-uddannelserne vil ende på et højere niveau end de foregående år, hvilket er bemærkelsesværdigt i betragtning af, at de bekendtgørelser, som ligger til grund for de nye KVU-uddannelser, ikke lå klar på det tidspunkt, hvor de nye studerende søgte ind.

Størst søgning havde de nye uddannelser som datamatiker (1.928 optaget), markedsføringsøkonom (1.667) og multimediedesigner (1.233). Hertil kommer, at godt 1.600 ansøgere ikke blev optaget, og heraf har omkring 1.000 søgt optagelse på datamatiker- og multimediedesigneruddannelserne. Omvendt kunne uddannelserne som transportlogistiker og detailhandelsøkonom kun tiltrække tilsammen 86 studerende.

LO er tilfreds med den store interesse, som de nye uddannelser har fået fra ansøgere, men peger samtidig på, at rekrutteringen til de nye uddannelser ikke helt lever op til ambitionen om, at de nye uddannelser også skulle give faglærte lønmodtagere en mulighed for at videreudanne sig.

Ud af de i alt 8.000 studerende har kun omkring 30 procent en erhvervsfaglig uddannelse bag sig, mens 66 procent starter med en almen gymnasial eller erhvervsgymnasial uddannelse i rygsækken.

– Det er meget vigtigt for erhvervsuddannelsernes samlede fremtid, at der er en mulighed for videreuddannelse med klart erhvervsrettet perspektiv i erhvervsskolernes regi. Derfor er det positivt, at så mange unge har søgt om optagelse på de nye KVU-uddannelser, siger LO-sekretær Harald Børsting.

Han peger samtidig på det problematiske i, at det ikke i tilstrækkelig grad er lykkedes at få studerende til at interessere sig for de tekniske rettede KVU-uddannelser, mens hovedinteressen samler sig om nogle få uddannelser inden for IT og det økonomiske område.

Harald Børsting opfordrer Undervisningsministeriet til at styrke samarbejdet med arbejdsmarkedets parter om en videreudvikling og tilrettelse af KVU-uddannelserne, så de studerende ikke risikerer at ende i en beskæftigelsesmæssig blindgyde.

Yderligere oplysninger: LO-konsulent Anders Vind på telefon 3524 6144

Yderligere kommentarer: LO-sekretær Harald Børsting på telefon 3524 6000

Det rummelige arbejdsmarked

Forkerte tal i fleksjobdebat

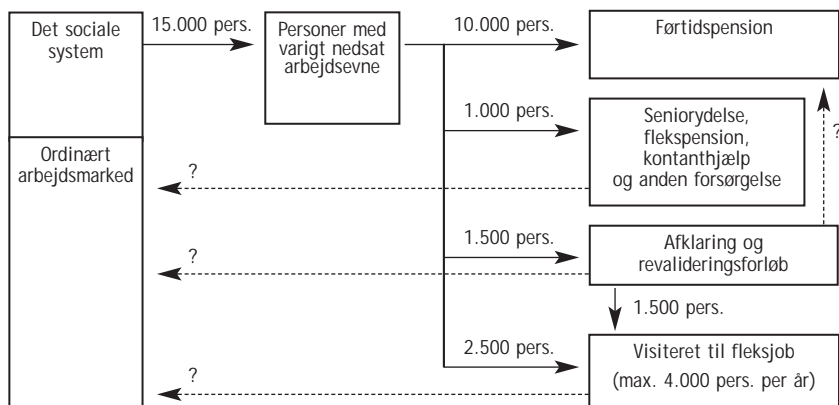
Hvis en kommende reform af førtidspensionssystemet skal fungere efter hensigten vil det kræve, at der bliver oprettet omkring 40.000 fleksjob. LO mener, at de tal for det nødvendige antal fleksjob, som blandt andet kommunerne tidligere har fremført, er så overdrevne, at man kan mistænke afsenderen for at være ude på at skyde ansvaret for de svageste grupper fra sig.

Ifølge en LO-analyse kræver den kommende reform af førtidspensionssystemet, at der oprettes omkring 40.000 fleksjob for at reformen kan bringes til at fungere efter hensigten. Analysen peger dog samtidig på, at en række forskellige faktorer spiller ind, når man skal vurdere det fremtidige behov for fleksjob.

Først og fremmest skal den forebyggende indsats på virksomheder og i det sociale system styrkes, så antallet af personer med varigt nedsat erhvervsevne kan holdes nede på 15.000 personer årligt. Socialministeriet skønner, at antallet af tilkendelser efter de nuværende førtidspensionsregler fremover vil ligge på 16-17.000 personer årligt. Sagt på en anden måde skal den styrkede forebyggelse sørge for at mellem 1-2.000 personer undgår tab af erhvervsevne.

Af de nævnte 15.000 personer regner LO med, at 10.000 personer vil have mistet så stor en andel af deres arbejdsevne, at de umiddelbart kan få tilkendt førtidspension efter de nye regler. Ud af de resterende 5.000 vil omkring halvdelen kunne visiteres direkte til fleksjob via det kommunale system. Desuden vil cirka 1.000 personer kunne henvises til den bebudede flekspensionsordning, seniorydelse, kontanthjælp eller anden form for offentlig forsørgelse.

Desuden skal restgruppen på 1.500 personer tilbydes særlige afklarings- og revalideringsforløb, hvorefter de kan visiteres til fleksjob eller

Kilde: LO

tilkendes førtidspension, hvis da ikke indsatsen ligefrem fører til, at de pågældende kan vende tilbage til det ordinære arbejdsmarked.

4.000 fleksjob årligt

LO regner i sin analyse med, at hele denne restgruppe vil efterspørge fleksjob, og der derfor i alt vil være behov for 4.000 fleksjob årligt, når førtidspensionsreformen er fuldt indfaset.

Samtidig forventer LO, at gennemsnitsalderen for overgang til fleksjob eller førtidspension vil stige fra de nuværende 47 år til 50 år. Opgaven bliver dermed at skaffe fleksjob til ti årgange af fleksjobbere - 40.000 personer, hvis man forudsætter, at stort set alle fleksjobbere vil forlade arbejdsmarkedet som 60-årige.

LO peger i sin analyse på, at meget afhænger af, i hvor høj grad det vil lykkes at opruste den forebyggende indsats på virksomhederne og i kommunalt regi. Alt efter hvor stærkt denne indsats slår igennem vil det påvirke hele systemet, både hvad angår antallet af nye førtidspensionister, såvel som efterspørgslen efter fleksjob.

Analysen peger samtidig på, at det i værste fald kan blive nødvendigt med helt op til 60-70.000 fleksjob, hvis det ikke lykkes at opnå bedre resultater med at forebygge udstødning fra det ordinære arbejdsmarked.

Men under alle omstændigheder er tallet stadig langt fra forudsigelserne fra Kommunernes Landsforening (KL) om, at der bliver behov for så mange som 130.000 fleksjob inden for en overskuelig årrække.

LO-formand Hans Jensen siger, at han er tilfreds med regeringens udspil til ny førtidspensionssystem, som de seneste uger har været omtalt i pressen, og han deler ikke KL's frygt for en eksplosiv udvikling i behovet for nye fleksjob.

- Fleksjob er en fornuftigt ordning for de personer, som mister en del af deres arbejdsevne, men det skal kun tages i brug, når alt andet er prøvet af. Derfor er det ærgerligt, at KL tilsyneladende forsøger at spille sorteper med dem, som har allermest brug for en fælles hjælpende hånd ved at tegne et skrækscenarie om, at en førtidspensionsreform vil medføre et behov for 130.000 flere fleksjob. Man kunne godt få den tanke, at kommunerne med den udmelding er på vej til at løbe fra deres ansvar. Men det er nu min opfattelse, at der i KL's ledelse er forståelse for, hvor vigtigt det er, at vi nu for alvor får taget fat på den meget vigtige opgave med at skabe et mere rummeligt arbejdsmarked, siger Hans Jensen.

Yderligere oplysninger: LO-konsulent Michael Jacobsen på telefon 3524 6129.

Yderligere kommentarer: LO-formand Hans Jensen på telefon 3524 6000.

Holdningen

Brug for forpligtende samarbejde

Af LO-formand Hans Jensen

LO støtter varmt visionen om et arbejdsmarked, hvor der også er plads til, at de knap så effektive kan gøre en indsats. Derfor er der god grund til at kvittere for regeringens udspil til reform af førtidspensionssystemet, som efterhånden har været omtalt i store dele af pressen.

I den forbindelse mener vi i LO, at fleksjobordningen er en god og nødvendig ordning. Men vi mener også, at der er brug for forbedringer undervejs i den videre politiske proces. Her vil LO's udgangspunkt være, at fleksjobbere skal tilbydes vilkår, der i så vid udstrækning som muligt ligner det, vi kender fra ansættelser på almindelige vilkår. Blandt andet skal fleksjobberne kunne opnå ret til efterløn og en dagpengelignende ydelse, hvis de rammes af ledighed.

Når det er sagt, må vi fra LO's side sige, at den kommende reform af førtidspensionen grundlæggende handler om at styrke den aktive erhvervsrettede indsats inden førtidspension og også helst inden fleksjob.

For at det skal lykkes, er der behov for, at vi centralt indgår i et mere ansvarligt samarbejde mellem arbejdsmarkedets parter, regering og kommunerne, som netop skal sikre, at indsatsen fra kommunernes og parternes side trækker i samme retning.

LO vil derfor som tema for de kommende fire-partsdrøftelser foreslå, at regeringen, kommunerne og arbejdsmarkedets parter én gang årligt udformer en aftale om målsætninger og rollefordeling mellem stat, amter, kommuner og arbejdsmarkedets parter i indsatsen for et rummeligt arbejdsmarked.

Når det er sagt, er det værd at holde fast i, at et fleksjob altid skal være den sidste mulighed som tages i anvendelse, for at fastholde en person på arbejdsmarkedet, .

Her er det vigtigt, at vi nedbryder de nuværende barrierer for anvendelse af fleksjob ved at give folk et sæt rettigheder, der ligger så tæt på det normale som overhovedet muligt. Udover retten til en ledighedshedsydelse og efterløn drejer det sig om ret til medlemskab af en ordinær a-kasse.